

Stanislav Ulman, *Církevní politika Karla IV. v korunních zemích se zaměřením na Horní Lužici a Slezsko*,
ústav českých ději FF UK, 2018, celkem 104 stran

O různých projevech zbožnosti Karla IV. a jeho církevní politice bylo již napsáno dost knih a studií, přesto si Stanislav Ulman vybral poněkud neotřelou stránku Karlových fundací a nadací. Zaměřil se totiž na císařovy aktivity vůči církevním institucím v tzv. vedlejších zemích České koruny, respektive v Horní Lužici a ve vratislavském knížectví. Využil jak relevantní edice, tak rozsáhlou literaturu, obecnějšího i regionálního zaměření, včetně publikací německých a polských.

Cíle práce i výběr zkoumaných zemí autor uspokojivě zdůvodnil v první kapitole, věnované zamyšlení nad stavem bádání a vlastním metodologickým postupem. Následující dvě kapitoly (s. 16-27) jsou věnovány obecnému pohledu na projevy Karlovy zbožnosti a přehledu církevní správy na území České koruny. Stanislav Ulman si tak otevřel prostor k vlastnímu tématu.

Jeho řešení rozvrhl do čtyř kapitol podle směrů Karlovy církevní politiky. Nejprve se zaměřil na dvě velké fundace, ve 14. století již ojedinělé, na založení klášterů augustiniánů eremitů ve Vratislavi a celestýnů na Oybině. Obě zasadil do širších souvislostí a reflektoval různé názory historiků i kunsthistoriků na ně. Smysl má také zmínka o Karlově nepřímé podpoře fundace vratislavského biskupa Přecclava, který při katedrále založil dvanáctičlenný sbor mansionářů (s. 32). Upozorňuje totiž na většinou opomíjené a ne vždy postižitelné okolnosti různých nadací a také na jejich ekonomické pozadí.

V následujících dvou kapitolách se autor záslužně věnoval neokázalým projevům vztahu Karla IV. k církevním institucím. Zahrnul mezi ně jak confirmace starších privilegií, které nelze považovat za zcela samozřejmé, tak drobné nadace. Zaměřil se na vratislavské biskupství, dále na kapituly v obou regionech i na zdejší kláštery a špitály. Poslední část práce představuje souhrnný pohled na Karlovy dary relikvií církevním institucím ve vedlejších zemích, které poprvé ve stručném přehledu zařadil M. Bauch do své nedávno vydané rozsáhlé práci o projevech zbožnosti Karla IV. (2015). Stanislav Ulman některé dary rozvedl a zpřesnil (nejasnosti kolem relikvií pro augustiniány kanovníky Na Piasku). V této kapitole jsem jen postrádala citaci studie Kateřiny Kubínové, *Imitatio Romae*, jež je z velké části zaměřena na relikvie, které Karel získal během svých dvou římských jízd.

Práci uzavírá dobře koncipovaný závěr, v němž autor nastínil i možnosti dalšího výzkumu a potvrdil tak nosnost svého tématu. Pochválit je třeba vzorné vypracování poznámek, stejně jako celkovou grafickou úpravu práce. Lze v ní nalézt jen drobné stylistické prohřešky (např. opakující se nelze opominout), či ojedinělé překlepy (s. 54). Účelná je také přiložená konkordance užívaných toponym, která oscilují mezi němčinou a polštinou, případně češtinou. Vhodně jsou vybrány i ilustrativní přílohy.

Práce splňuje všechna kritéria kladená na bakalářskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně.

Praha 13. června 2018

prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.